

HYVÄÄ KOHTELUA KOSKEVA SUUNNITELMA

~ Harmonia Nuutajärvi 2026 ~

MIKSI HYVÄÄ KOHTELUA KOSKEVA SUUNNITELMA ON TEHTY?

Harmonia Nuutajärven hyvän kohtelun suunnitelma on tehty yhdessä yksikön lasten ja nuorten kanssa. Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa, että kaikki Harmonia Nuutajärven asukkaat ymmärtävät oikeutensa, rajoituspäätösten käytön sekä myös oman vastuunsa. Suunnitelman tarkoituksena on ajaa lasten ja nuorten etua ja sen avulla voi tarvittaessa muistutella mieleen, mitä olemme yhdessä sopineet kaikkien viihtyvyyden ja turvallisuuden takaamiseksi. Hyvän kohtelun suunnitelma päivitetään kerran vuodessa tai tarvittaessa useammin.

OIKEUS ILMAISTA JA PERUSTELLA OMA MIELIPIDE JA
OIKEUS OLLA ERI MIELTÄ

Vaikka meillä on oikeus olla omaa mieltä, niin silti täytyy
kunnioittaa muita ja olla ystävällinen :)

OIKEUS OSALLISTUA OMIEN ASIOIDEN SUUNNITTELUUN JA PÄÄTÖKSIIN

Saamme kertoa mielipiteemme hoito- ja kasvatussuunnitelmiin ja sanoa mitä asioista ajattelemme. Saamme osallistua omiin neuvotteluihin, osallistua kirjaamiseen ja mielipidettämme kuullaan kaikissa meitä koskevissa asioissa.

OIKEUS RUOKARAUHAAN

Meillä on oikeus saada ruokarauha. Meillä on oikeus syödä rauhallisessa ympäristössä, ilman että kukaan metelöi tai hoputtaa. Meidän omat ruokatoiveet otetaan huomioon ruokalista suunniteltaessa. Koskaan ei pakoteta syömään, mutta kannustetaan maistamaan.

OIKEUS TEHDÄ HUONEESTA OMAN NÄKÖINEN

Omasta huoneesta saa tehdä oman näköisen, että siellä on mukavaa asua. Saamme itse päättää huoneemme järjestyksen ja sisustaa sitä miten itse haluamme.

"Sain valita minkä väriseksi mun seinä maalattiin."

"Omassa huoneessa saa laittaa jutut sillai kun haluaa.

Siivouspäivänä täytyy silti siivota."

OIKEUS OLLA OMA ITSENSÄ JA PUKEUTUA KUTEN HALUAA

Jokainen saa olla oma persoonallinen itsensä ja saamme pukeutua kuten haluamme. Meillä on oikeus omaan tyyliimme, kunhan se on asiallista, eikä loukkaa muita ihmisiä.

OIKEUS OMAAN RAUHAAN

Me saadaan olla omissa huoneissa rauhassa ja muutenkin omassa rauhassa niin halutessamme. Aikuiset kuitenkin varmistavat kaiken olevan kunnossa, jos liiaksi vetäydymme omiin oloihin.

Harmoniassa myös Hertta-kissa saa olla rauhassa, sitä ei kiusata tai häiritä, mutta kaikki halukkaat saavat osallistua sen hoitoon.

OIKEUS TAVATA PERHETTÄ JA YSTÄVIÄ HARMONIASSA JA HARMONIAN ULKOPUOLELLA

Meillä on oikeus nähdä perhettämme ja ystäviämme Harmoniassa ja Harmonian ulkopuolella. Meillä on oikeus olla heidänkin kanssa rauhassa.

OIKEUS YKSITYISYYDEN SÄILYMISEEN

Meillä on oikeus yksityisyyden säilymiseen, joten puhumme puhelut omissa huoneissa, emmekä ota kuvia tai kuvaa videoita yleisissä tiloissa. Meillä on oikeus olla puhelimessa ilman, että ohjaaja tulee kuuntelemaan.

HOITOA JA HUOLENPITOJA

Mutta mitä se tarkoittaa? Harmoniassa huolehditaan terveellisestä vuorokausirytmistä ja annetaan kaikille rauha tehdä omia juttujaan ja esimerkiksi nukkua.

"Saa ruokaa ja vaatteita"

"Herätetään aamulla kouluun, kysytään onko läksyjä"

"Kysytään onko kaikki hyvin"

"Aikuiset pesee pyykkiä ja laittaa ruokaa"

"Ohjaajat pitää meistä huolta"

"Säännöt auttaa, että tiedetään miten pitää olla."

"Ilman sääntöjä olis varmaan enemmän riitoja"

Harmonia Nuutajärvellä tavoitteena on tarjota lapsille hyvä ja turvallinen kasvuympäristö, johon kuuluu selkeä ja ennakoitava päivärytmi.

Toiminnallisuutta hyödynnetään eri tavoin lapsen tai nuoren mielenkiinnon kohteet huomioiden, mm. eläinavusteinen toiminta, taidelähtöiset menetelmät, luonto, liikunta jne! Harmoniassa vietetään maanantaisin yhteisöpäivää, jolloin teemme yhdessä jotain, lasten ja nuorten toiveet huomioiden.

"Saan harrastaa mitä haluan, mutta pakko ei ole harrastaa mitään."

Viihtyvyytemme huolehtimiseksi hoidamme joka keskiviikko siivoukset. Silloin siivoamme oman huoneen ja pienen osuuden yhteisten tilojen siivouksesta.

Käyttövarojen käytöstä jokainen saa päättää itse. Niitä käytetään oman tarpeen mukaan ja harkitaan mihin niitä käytetään. Aikuiset ohjaavat rahankäyttöön liittyvissä asioissa.

Jokaisella on vastuu omasta toiminnastaan ja siitä mitä esimerkiksi sosiaaliseen mediaan julkaisee.

Mikä tuo turvaa? Millainen on turvallinen aikuinen?

"Säännöt"

"Sellainen, joka ei huuda tai suutu turhasta"

"Kuuntelee ja auttaa kun tarvii"

"Pitää mun puolia"

"Pitää kiinni säännöistä"

Ilmapiiriin voi vaikuttaa omalla toiminnalla

Ohjaajat huolehtivat yleisestä turvallisuudesta. Erimielisyydet ja riidat selvitetään eri osapuolten kanssa yhdessä keskustellen. Useimmiten ohjaaja on paikalla, kun riitaa selvitetään, apuna ja tukena.

Jos jollain nuorella on vaikea hetki, niin toisten nuorten on hyvä mennä omiin huoneisiin siksi aikaa, että tilanne rauhoittuu. Mikäli ohjaaja pyytää siirtymään omaan huoneeseen, niin silloin tilanne vaatii sen ja huoneeseen kannattaa mennä. Ei jäädä katsomaan kun toisella on hankalaa, eikä myöskään lisätä toisen hankalaa oloa omalla toiminnalla.

Kaikilla on joskus hankala olla ja voi tarvita aikuisten apua tunteidensa tai toimintansa kanssa. Joskus kuohahtaa, se on ymmärrettävää. Tunnekuohussa ketään ei jätetä yksin, mutta annetaan myös tilaa ja aikaa rauhoittua. Akuutin tilanteen rauhoituttua pyritään läpikäymään asioita, kun lapsi tai nuori on siihen valmis.

RAJOITUSPÄÄTÖKSISTÄ

Pidämme tärkeänä yhteisöllisyyden ja kiintymyksen luomista.

Kodinomainen, lämmin ja hyväksyvä ilmapiiri sekä turvalliset rajat yhdessä ennakoivan työtteen kanssa ehkäisevät lapsen tai nuoren rajoittamisen tarvetta. Joskus Harmonia Nuutajärvellä joudutaan kuitenkin käyttämään rajoitustoimia, mikäli lapsen tai nuoren tilanne sitä vaatii. Rajoituksista pyritään keskustelemaan aina lapsen kanssa etukäteen, mikäli se on tilanne huomioiden mahdollista. Rajoitustoimet ovat aina viimesijainen keino puuttua asioihin ja ne käydään jälkikäteen läpi lapsen tai nuoren kanssa ikätasoisella tavalla. Aikuiset eivät käytä rajoitustoimia koskaan rangaistuksena ja rajoitus puretaan heti, kun sen jatkumiselle ei ole enää perusteita. Valituskelpoisista rajoituksista lapsella ja hänen huoltajallaan on oikeus tehdä valitus.

Rajoituspäätöksen liitteenä on ohjeet valituksen tekemiseen ja ohjaajat auttavat lasta tai nuorta tarvittaessa sen tekemisessä.

Rajoitustoimista tehdään aina päätös, joka lähetetään lapsen tai nuoren huoltajille sekä sosiaalityöntekijälle, lisäksi lapsi tai nuori saa sen myös itselleen.

MAHDOLLISIA RAJOITUSTOIMENPITEITÄ

Aineiden ja esineiden haltuunotto (LSL 2007/417 65 §)

Päihteet, teräaseet tai muut itsensä tai muiden satuttamiseen tai vahingoittamiseen tarkoitetut välineet tai tulentekovälineet eivät kuulu Harmonia Nuutajärvelle ja ohjaajien kuuluu ottaa nämä esineet haltuunsa, jos lapsella tai nuorella sellaisia havaitaan. Toisinaan voi olla myös tilanteita, kun esimerkiksi elektroniikkalaitteet estävät lapsen tai nuoren arjen sujumisen, jolloin ohjaajien on otettava ne toimistoon tauolle.

Kiinnipitäminen (68 §)

Joskus lasta tai nuorta harmittaa, eikä hän osaa purkaa tunnetta turvallisilla keinoin. Harmonia Nuutajärvellä ei kuitenkaan saa käyttäytyä väkivaltaisesti itseään, muita tai tavaroita ja tiloja kohtaan ja aikuisten täytyy tällaisissa tilanteissa varmistaa kaikkien turvallisuus. Tilanne voidaan pysäyttää ottamalla lapsesta tai nuoresta kiinni.

Henkilötarkastus (66 §) ja Henkilökatsastus (66a §)

Jos on epäilyä, että lapsella tai nuorella olisi hallussaan vaarallisia esineitä tai aineita, voidaan suorittaa henkilötarkastus, jotta aikuiset voivat varmistaa turvallisen ympäristön kaikille. Henkilötarkastuksessa aikuiset voivat tarkastaa esimerkiksi lapsen tai nuoren repun tai taskut. Jos on epäilyä, että lapsi olisi käyttänyt jotakin päihdyttävää ainetta, voidaan tehdä henkilökatsastus. Henkilökatsastuksessa aikuinen voi pyytää lasta tai nuorta esimerkiksi puhaltamaan alkometriin.

Liikkumisvapaudenrajoitus (69 §)

Aikuisten tehtävä on turvata lapsen kasvu ja kehitys ja siksi lapsen tai nuoren liikkumista Harmonia Nuutajärven ulkopuolella voi olla joskus tarpeen rajoittaa. Tällöin aikuinen on kuitenkin lapsen tai nuoren seurana mahdollisimman paljon ja esimerkiksi päivittäiset ulkoilut mahdollistetaan. Liikkumisvapauden rajoitus ei saa myöskään olla esteenä koulunkäynnille tai yksistään kotiharjoittelulle.

Omaisuuksien ja lähetysten tarkastaminen (67 § 1.-3 mom. §)

Jos aikuiselle herää perusteltu syy epäillä, että lapsella tai nuorella on hallussa päihdyttäviä aineita, tai esineitä, joilla voi vahingoittaa itseään tai muita, saa aikuinen tarkastaa lapsen hallussa olevat tavarat ja

huoneen. Tarkastuksessa on aina kaksi aikuista ja lapsi tai nuori saa olla, ja on hyväkin olla, paikalla tarkastusta tehdessä.

Yhteydenpidon rajoittaminen (69 §)

Lähtökohtaisesti lapsella tai nuorella on oikeus pitää vapaasti yhteyttä läheisiin ihmisiin ja tavata heitä säännöllisesti. Joskus kuitenkin yhteydenpito vaarantaa lapsen sijaishuollon tarkoituksen toteutumisen tai siitä on haittaa lapsen kehitykselle, jolloin yhteydenpitoa täytyy rajata. Rajoituspäätöksellä voidaan esimerkiksi rajata lapsen tai nuoren puhelimenkäyttöä tai kotiharjoitteluja.

Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen (69a §)

Jos lapsi tai nuori poistuu luvatta Harmonia Nuutajärveltä, aikuisten on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin lapsen etsimiseksi ja palauttamiseksi laitokseen. Laitoksen on myös ilmoitettava luvattomasta poissaolosta lapsen sijaishuollosta vastuussa olevalle viranomaiselle. Lapsi tai nuori pyritään palauttamaan turvallisesti Harmoniaan pikimmiten. Aikuisten tehtävänä on myös selvittää miksi lapsi tai nuori poistui luvatta ja pyrkiä ehkäisemään vastaavat tilanteet tulevaisuudessa.'

MUUTOKSEN HAKU JA KANTELUMAHDOLLISUUDET

Mikäli sinua harmittaa rajoituspäätös tai koet, että sinua on kohdeltu jollain tavoin epäasiallisesti, asiasta kannattaa alkuun keskustella asianosaisen ja/tai kasvatusjohtajan kanssa. Ja jos koet, että asia ei tällä tavoin selviä, sinulla on oikeus tehdä asiasta ilmoitus viranomaiselle. Tarkemmin valitustahojen tai muutoksenhakutahojen yhteystiedot löydät Harmonia Nuutajärven omavalvontasuunnitelmasta, joka löytyy Harmonian keittiön hyllyssä olevasta kansioista. Aina voit myös soittaa omalle sosiaalityöntekijällesi. Mikäli numero ei ole sinulla tallella, saat sen ohjaajilta. Ohjaajat myös auttavat sinua valituksen tai kantelun tekemisessä.

Miten rajoitusten käytön yhteydessä huolehditaan kaikkien yksikössä olevien lasten turvallisuudesta?

Mikäli lapsi tarvitsee erityistä hoivaa ja huolenpitoa, pyritään luomaan rauhallinen ja levollinen ilmapiiri tilanteesta huolimatta. Rauhoitetaan ympäristö käytettävissä olevilla keinoilla joko jäämällä tilaan lapsen kanssa, ohjaamalla lapsi turvallisesti toiseen tilaan tai varmistamalla muille lapsille turvallinen poistuminen tilanteesta. Minimoidaan riskit ja mahdolliset tilanteen kärjistyessä syntyvät vauriot.

Tapahtumia läpikäydään keskustelemalla, yhdessä henkilökunnan kanssa.

Aikuiset arvioi muiden asukkaiden osalta tarvetta käydä tilannetta läpi.

"Yleensä ohjataan pois siitä, jonnekin muuhun paikkaan tai omaan huoneeseen, jos vaikka joku riehuu. Sit sen jälkeen jutellaan jos joku jää mietityttään."

Kaikki tämän hyvän kohtelun suunnitelman kuvat ovat Harmonian arjesta (ja juhlasta) napsaistuja otoksia. Harmoniassa pyritään luomaan lapsille turvan ja huolenpidon lisäksi myös kokemuksia ja elämyksiä, mahdollistaa kunkin lapsen toiveiden mukaista toimintaa, itselle mieluisia harrastuksia ja elämänmakuista elämää :)